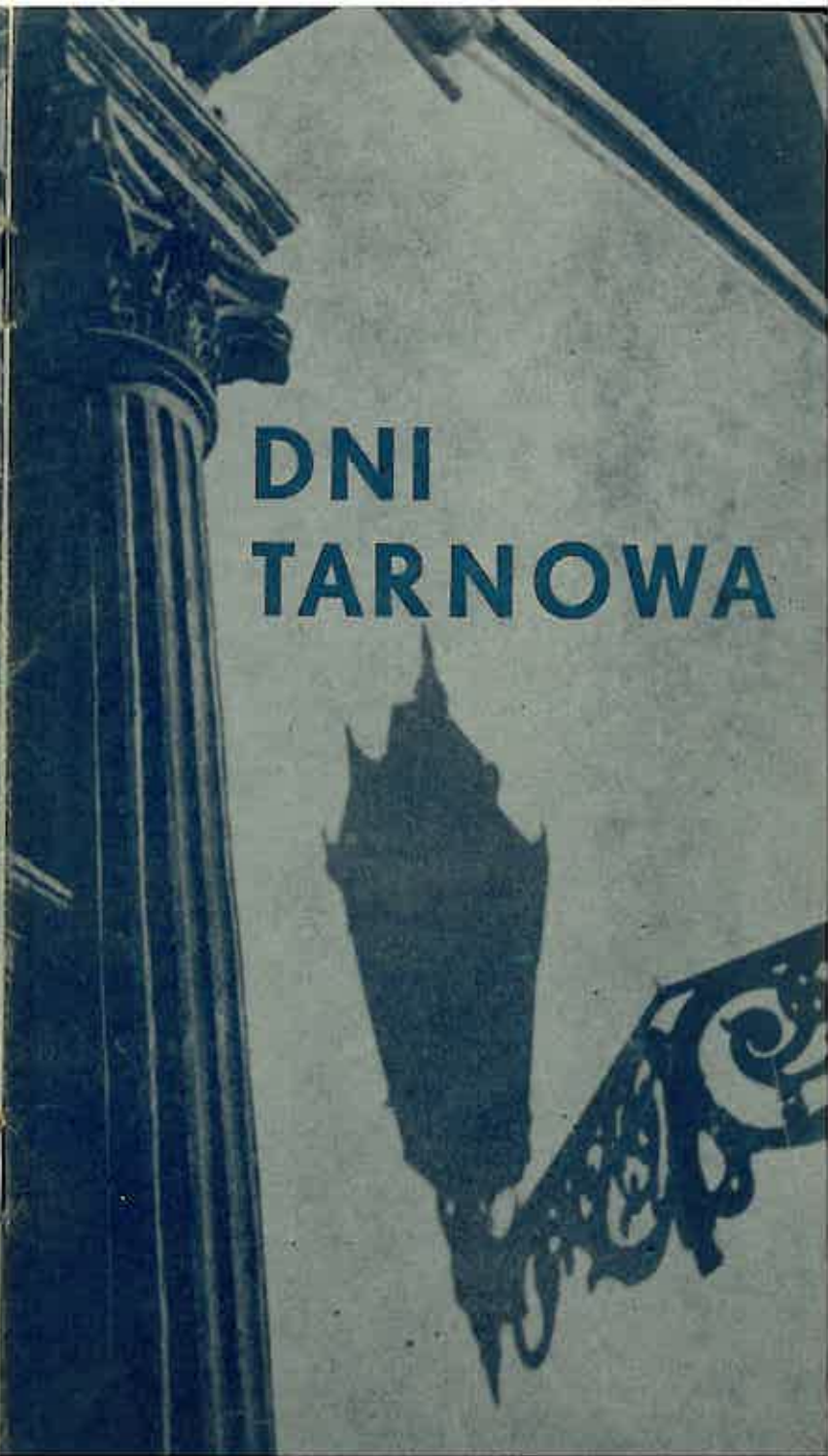

**DNI
TARNOWA**

szem wobec i każdemu z osobna, a szczególnie Mieszczanom Przechacnym i Żakom Przechacnego Grodu Tarnowa, tym pisaniem moim znać daje, iż Urząd Nasz ze Stawetnymi Panami Rájcy pospotu Dni Miasta naszego natenczas bie-żący stanowią.

A jakoż Miasto nasze stawą ludzi i pracy godnie w swój siódmy wiek podeszło, aby splendor jego o przeszłości, a na przyszłość istniał, zatem postawiamy a ustanawiamy.

Przezo igrce przeróżne a facecje ciekawe dziać się tu będą na co zezwalamy.

Przezo aktorów przechacnych oglądać, Pisarzów Przechacnych słuchać pilno będzie trzeba a należy.

Przezo korowody ucieszne z Żaki naszymi chodzić a wędrować będą.

Przezo Pospólstwo miasta naszego cieszyć się a bawić mieć będzie placów a miejsca wiele.

Zatem onych Dni Ważnych a wesolych zaczęcie się dnia dzisiejszego ogłaszamy i zezwalamy, na co dla większej wagi pieczęć naszą Radziecką od- cisnęliśmy.

Dan w Tarnowie dnia 14 miesiąca czerwca roku 1970

Fragment ratusza

Fot. L. Röhrenscheff

DNI TARNOWA

14-21.VI.1970

Organizator

TOWARZYSTWO

PRZYJACIÓŁ

ZIEMI

TARNOWSKIEJ

Wkracza do Tarnowa impreza szczególna, zarówno w formie jak i w treści, która w zamysłach istniała od lat. „DNI TARNOWA”.

W czasie ich trwania, chcemy zaprezentować osiągnięcia społeczno-kulturalne, będące wynikiem przemian ekonomicznych okresu dwudziestu pięciu lat Władzy Ludowej.

Nasze miasto, o pięknej przeszłości i bogatej kulturze, jest szczególnie zobowiązane kształtować i upowszechniać te kierunki i prądy kulturalne, które służą pracy. Nie przypadkowo za temat „Dni Tarnowa” wybraliśmy hasło „Człowiek-Praca-Sztuka”. Wynika ona zarówno z kontynuowania postępowych i rewolucyjnych tradycji Tarnowa jak również z angażowania społeczeństwa w aktywną działalność kulturalną. Celem naszym jest stworzenie takich warunków, aby aspiracje humanistyczne dorównywały randze ekonomicznej.

Organizując „Dni Tarnowa” pragniemy zainteresować twórców problemami środowiska przemysłowego, jego dążeniami, a przede wszystkim zapotrzebowaniem na dzieła towarzyszące ludziom pracy, akcentując wysiłek wkładany w socjalistyczne budownictwo.

Organizatorami są: Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Tarnowskiej, Wydział Kultury Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, Domy Kultury i Placówki Kulturalno-Oświatowe miasta.

*Mauzoleum gen. Józefa Bema w Parku Miejskim –
dzieło architekta Szyszko-Bohusza*

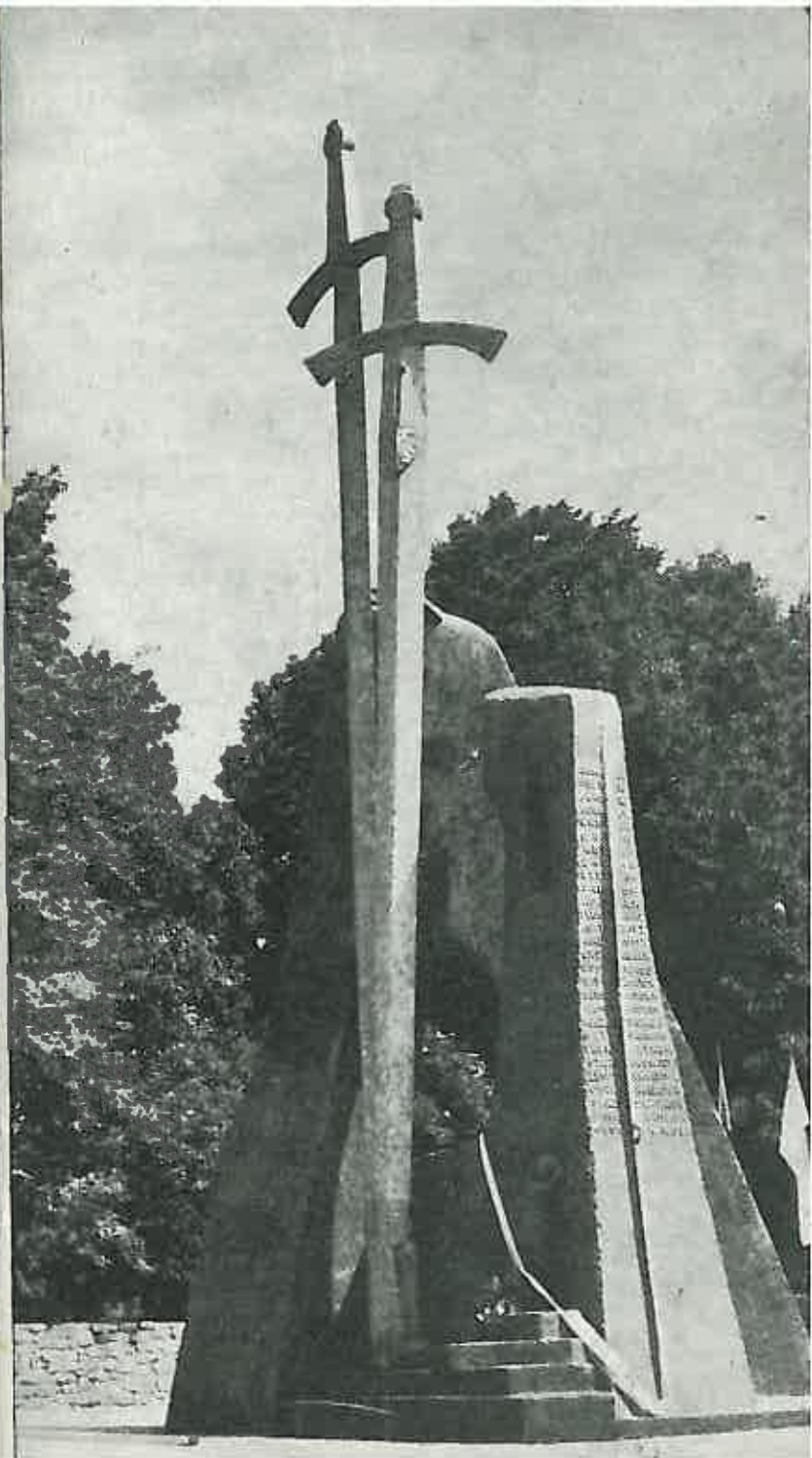
Fot. Cz. Knapik

Zarówno imprezy główne jak i towarzyszące, spełnią swoje zadania wówczas, jeżeli wszyscy mieszkańcy Tarnowa, wszyscy uczestnicy naszych „Dni”, nie będą szczędzić wysiłków aby ta inicjatywa, może jeszcze niedoskonała i wymagająca szeregu usprawnień — stała się prawdziwym świętem socjalistycznego Tarnowa.

PREZYDIUM
MIEJSKIEJ RADY NARODOWEJ
W TARNOWIE

Pomnik Mauzoleum Ofiar Wojny i Faszyzmu w Tarnowie, wg projektu B. i A. Drwałów — przy ul. Narutowicza
Fot. Cz. Knapik

Tarnów, miasto na szlaku renesansu polskiego – miasto kontrastów. Prawie w cieniu z bytkowej starówki i licznych, o ogólnopolskiej sławie zabytków kultury, rozwinął się potężny przemysł stawiający Tarnów w rzędzie najbardziej rozwiniętych gospodarczo miast polskich. Ta eksplozja gospodarcza to dzieło ostatnich 25 lat, dzieło Polski Ludowej. A wcześniej...

Tarnów, którego tradycje sięgają XI i XII wieku (pierwsza pisana wzmianka pochodzi z 1125 roku) przechodził zmienne koleje losu. Prawa miejskie uzyskał z rąk Władysława Łokietka w marcu 1330 roku. Pierwszymi jego właścicielami, którzy zresztą dobrze zapisali się w kronikach miasta, zostali Leliwici – Tarnowscy. Świadectwo współczesnych i zachowane do dziś zabytki historyczne z tego okresu dobrze świadczą o trosce i zapobiegliwości ówczesnych gospodarzy miasta. Zwłaszcza najznamienitszy z Leliwitów hetman Jan Tarnowski uczynił Tarnów pięknym i bogatym. Po śmierci ostatniego po mieczu z rodu, kasztelana wojnickiego Jana Krzysztofa Tarnowskiego, miasto poczęło podupadać. Nastaly trudne lata nie tylko dla miasta, lecz również dla całej Rzeczypospolitej Polskiej. Napady Szwedów, liczne kontrybucje i pożary zubożyły mieszkańców i doprowadziły do upadku miasta. Z niezbyt też dużym żalem rzekł się w 1772 roku – a działo się to w okresie pierwszego zaboru – ostatni „pan na Tarnowie”

Szkola Podstawowa im. M. Konopnickiej, wybudowana w czynie społecznym przez mieszkańców Tarnowa

Fot. Cz. Knapik

książę Hieronim Sanguszko władzy nad miastem, przekazując ją samorządowi. Odtąd aż do 1918 roku „wolni” mieszkańcy Tarnowa w niewolnej ojczyźnie trwali i walczyli, oczekując dnia niepodległości.

Polskę witali z nadzieją na dalszy rozwój, na lepsze, dostatnie życie. W części tylko spełniły się te nadzieje. Powstały i rozwinęły się liczne fabryki i warsztaty rzemieślnicze, cegielnie, huty szkła i tartaki. Miejscowe Warsztaty Kolejowe zatrudniały kilkutysięczną załogę. W pobliżu Tarnowa wybudowano Państwową Fabrykę Związków Azotowych. Ale nie dla wszystkich niepodległa Polska okazała się matką. Narastało niezadowolenie z istniejących stosunków społecznych, z kapitalistycznych praw stwarzających trudne warunki egzystencji dla miejscowych robotników i mieszkańców przeludnionych okolicznych wsi. Klasowa walka o sprawiedliwość społeczną zyskała dla Tarnowa przydomek polskiej, czerwonej Barcelony. Liczne były strajki i demonstracje, padali zabici i ranni.

Lata okupacji ciężko doświadczyły tarnowian. Stąd właśnie wyruszył w czerwcu 1940 roku pierwszy transport więźniów do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Martyrologia Żydów, to odrębna karta, zginęło ich tu około 25 tysięcy. W tarnowskim więzieniu przeszło gehennę ponad 20 tysięcy więźniów. Chlubnie zapisał się Tarnów w walce z hitlerowskim okupantem, dając liczne dowody patriotyzmu

---

Nowy spółdzielczy blok mieszkalny przy ul. Krakowskiej
Fot. L. Röhrenscheff

i ofiarności mieszkańców miasta. Osobny rozdział w historii miasta to lata powojenne. Stanowią one ilustrację awansu miasta do rzędu najbardziej uprzemysłowionych ośrodków w Polsce. Potężny przemysł chemiczny (Zakłady Azotowe im. F. Dzierżyńskiego), metalurgiczny (Zakłady Mechaniczne), elektrotechniczny (FSE „Tamel”), ceramiczny (Tarnowskie Zakłady Ceramiki Budowlanej), szklarski (Huta Szkła Gospodarczego), drzewny, spożywczy, dziesiątki rozbudowywanych, modernizowanych i budowanych od podstaw nowych zakładów przemysłowych dały pracę dziesiątkom tysięcy pracowników, uczyniły z Tarnowa ośrodek wielkomiejski, liczący się na mapie gospodarczej kraju. W ślad za rozwojem gospodarczym nastąpił awans społeczny i kulturalny mieszkańców miasta. Dziesiątki nowych szkół średnich, liczne placówki nauczania i wychowania pozaszkolnego, przeobrażenia urbanistyczne nowych osiedli mieszkaniowych, jak: Grabówka, Szujskiego, Strusina, Świerczków, Pułaskiego, Fredry, Słoneczne, nowe drogi i ciągi komunikacyjne, nowoczesny handel, obiekty komunalne coraz lepiej zaspakajają potrzeby i służą młodym i starszym mieszkańcom już prawie stutysięcznego Tarnowa.

Niesposób wymienić nawet w telegraficznym skrócie przeobrażenia jakie dokonały się na terenie miasta w ciągu ostatnich 25 lat. Ten rozdział czasowy wskazuje na rzeczywiste

---

„Tarnów nocą” – fragment ul. Krakowskiej przy skrzyżowaniu ul. Wałowej, Wróblewskiego i Targowej

Fot. Cz. Knapik

źródło tych przemian: powstanie socjalistycznego państwa, wyzwajającego inicjatywę i ofiarność ludzi pracy.

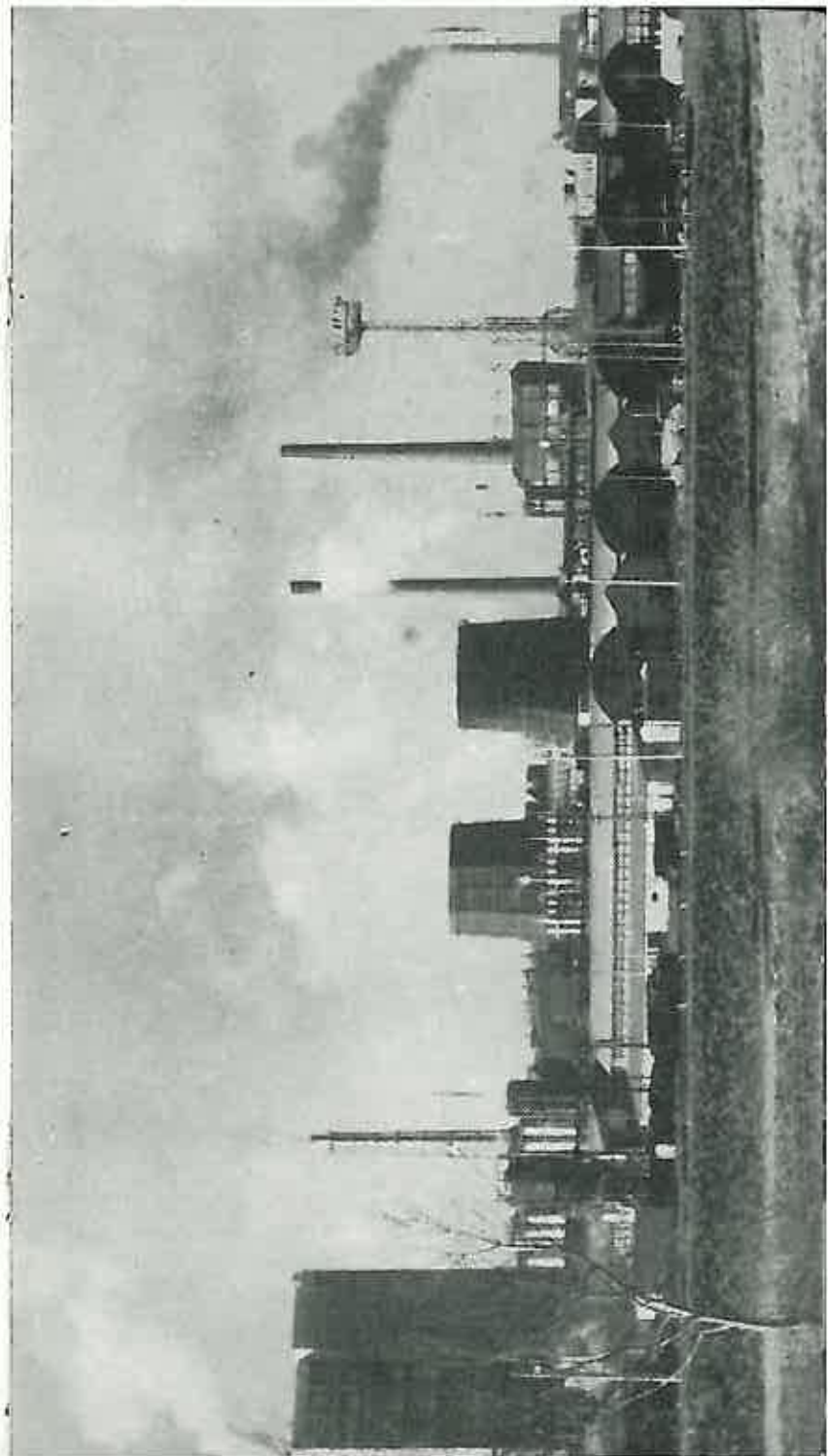
Chyląc głowę przed pięknem zamkniętym w renesansowym kamiennym ratuszu, w za-
bytkowych kamieniczkach, nagrobkach tarnow-
skiej katedry; oddając cześć wielkim tarnowia-
nom, którzy walką i mądrością, jak Jan het-
man Tarnowski, generał Józef Bem, młodzież
z powstania styczniowego, rewolucjoniści: Ju-
lian Goslar, bracia Wiesiołowscy, robotnicy
z 1923 roku, bezimienni bohaterowie ostatniej
wojny, walczący i ginący za Polskę wolną
i sprawiedliwą kształtowali chlubne tradycje
miasta, można stwierdzić, że dopiero teraz,
w ostatnich dziesiątkach lat, nastąpił prawdzi-
wy, nieznajdujący odpowiednika w przeszłości,
okres wszechstronnego rozwoju Tarnowa.

EUGENIUSZ GŁOMB

---

*Panorama Zakładów Azotowych im. F. Dzierżyńskiego –
od strony rzeki Białej*

Fot. Cz. Knapik

Inauguracja „DNI TARNOWA”

DZIEŃ MŁODOŚCI 14.VI. godz. 10.00 Rynek
Otwarcie Dni Tarnowa z udziałem władz
miejskich na tarnowskim Rynku godz. 10.00
Zakończenie przeglądu szkolnych zespołów
artystycznych na stadionie „Błękitnych”
przy ul. Krasickiego godz. 11.00
Zakończenie przeglądu dorobku tarnow-
skich placówek kulturalnych w amfiteatrze
letnim godz. 17.00
Realizator:
Dom Kultury „Tamel”

Imprezy główne

I. I OGÓLNOPOLSKA WYSTAWA MALARSTWA I GRA- FIKI pod hasłem „Człowiek-Praca-Sztuka”

14-28.VI.

sala Biura Wystaw Artystycznych
otwarcie 14.VI. godz. 12.00

Prezentowane dzieła sztuki dają przegląd twórczości
poświęconej pracy i ludziom pracy

Realizatorzy:

Prezydium WRN Wydział Kultury
Prezydium MRN Wydział Kultury
Związek Polskich Artystów Plastyków
Biuro Wystaw Artystycznych

II. I FESTIWAL FOLKLORU ZIEM NIZINNYCH

19-21.VI.

Amfiteatr letni DK „Tamel”

Zespoły folklorystyczne i ludowe będą walczyć o „Pawie
Pióro”. Celem festiwalu jest kultywowanie tradycji
bogatej twórczości ludowej Polski Południowej, zapre-
zentowanie dorobku i wyłonienie najlepszych.

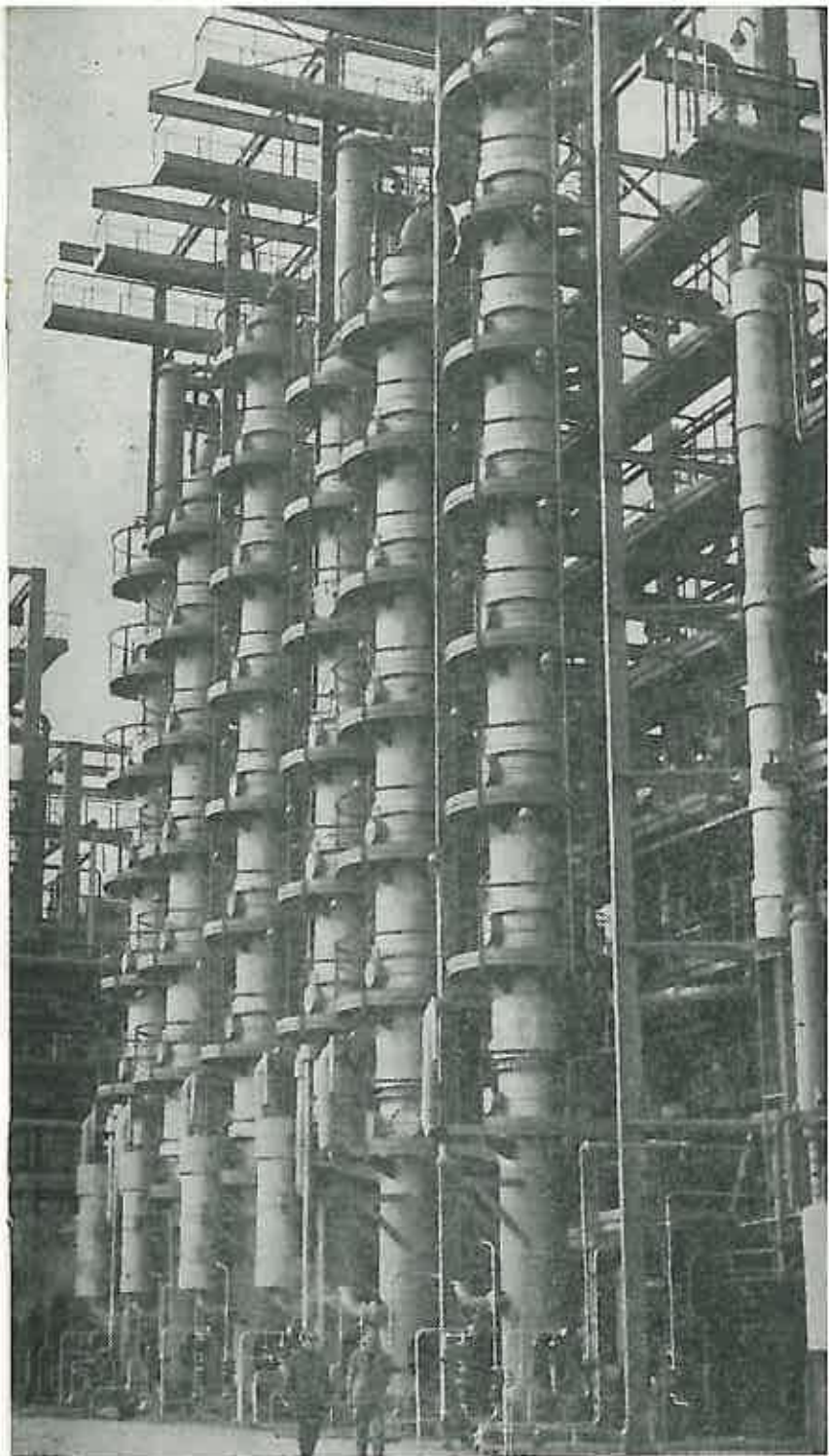
Realizatorzy:

Prezydium WRN Wydział Kultury
Prezydium MRN Wydział Kultury
Dom Kultury „Tamel”

Fragment Zakładów Azotowych im. F. Dzierżyńskiego -
instalacja akrylonitrylu

Fot. F. Słupianek

III. Sympozjum: SOCJOLOGICZNE ASPEKTY KRZEWIE- NIA KULTURY W ZAKŁADACH PRACY

20.VI. godz. 9.00 Dom Kultury Zakładów Azotowych

Referaty:

1. Kultura środowisk robotniczych a kultura ogólnonarodowa – *doc. dr Władysław Kwaśniewicz*, dyrektor Instytutu Socjologii Uniw. Jagiellońskiego.
2. Socjologiczne aspekty kształtowania postaw młodych robotników wobec kultury – *mgr Jan Jerschina*, st. asystent Instytutu Socjologii Uniw. Jagiellońskiego.
3. Udział młodych robotników Zakładów Azotowych w odbiorze kultury – *mgr Wojciech Miścicki*, st. asystent Instytutu Socjologii Uniw. Jagiellońskiego.
4. Rola telewizji w środowisku wiejskim – *mgr Lucjan Kocił*, asystent Instytutu Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Sympozjum przygotowane w oparciu o badania przeprowadzone przez Instytut Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Zakładach Azotowych w Tarnowie będzie próbą socjologicznej analizy działalności kulturalnej w środowisku robotniczym oraz stanowić będzie materiał do dalszych badań, jak też do codziennej pracy instytucji i placówek.

Realizatorzy:

Instytut Socjologii UJ

Zakłady Azotowe im. F. Dzierżyńskiego

Biblioteka Miejska im. J. Słowackiego

Dom Kultury ZA

Imprezy towarzyszące

W okresie poprzedzającym „Dni Tarnowa” i w trakcie ich trwania, odbędzie się szereg imprez w domach kultury, klubach i świetlicach. Wymieniamy tylko te, które mają szerszy zakres.

1. II PRZEGLĄD DOROBKU TARNOWSKICH PLACÓWEK KULTURALNYCH.

3–14.VI.

Amfiteatr letni

Pawilon i Plac w Parku Kultury i Wypoczynku na Górze Marcina. Park budowany jest w czynie społecznym przez społeczeństwo Tarnowa

Fot. L. Röhrenscheff

Doroczna prezentacja osiągnięć domów kultury, klubów i świetlic w zakresie działalności artystycznej a równocześnie wystawa obrazująca całokształt pracy tarnowskich placówek.

Realizator:
Prezydium MRN Wydział Kultury
i Zespół Koordynacyjny

2. WYSTAWA DOKUMENTÓW RUCHU ROBOTNICZEGO ZIEMI TARNOWSKIEJ.

7-21.VI.

Dom Kultury „Zachęta”

otwarcie 7.VI. godz. 18.00

Wystawa obrazująca działalność KPP, PPS, klasowych związków zawodowych oraz lewicowych ugrupowań młodzieżowych w okresie międzywojennym na Ziemi Tarnowskiej.

Realizatorzy:
Biblioteka Miejska
Muzeum
Dom Kultury „Zachęta”

3. PRZEGLĄD TWORCZOŚCI TARNOWSKICH PLASTYKÓW AMATORÓW.

7-21.VI.

Dom Kultury ZMT

otwarcie 7.VI. godz. 11.00

Obok artystów zawodowych działa w Tarnowie kilka grup amatorów uprawiających z powodzeniem różnorodne dziedziny plastyki. Swoją twórczość zaprezentują członkowie z kół przy Zakładach Azotowych, WSS, PKS, Związku Nauczycielstwa Polskiego i Nledomickich Zakładów Celulozy.

Realizatr:
Dom Kultury ZMT

4. SALON WIOSENNY TARNOWSKIEGO ODDZIAŁU ZPAP.

13-21.VI.

Dom Kultury Zakładów Azotowych

otwarcie 13.VI. godz. 12.00

Fragment tarnowskiego ratusza z tarczą zegarową od strony południowo-wschodniej. Ratusz zbudowany w XV wieku w stylu gotyckim, w XVI w. uległ przebudowie w stylu renesansowym. Obecnie w ratuszu znajduje się Muzeum Tarnowskie.

Fot. L. Röhrnschef

Przegląd twórczości tarnowskich plastyków.

Realizatorzy:

Związek Polskich Artystów Plastyków
Dom Kultury Zakładów Azotowych

5. III OGÓLNOPOLSKA WYSTAWA AMATORSKIEJ FOTOGRAFII ARTYSTYCZNEJ.

13–30.VI.

Ratusz

otwarcie 13.VI. godz. 18.00

Tarnowskie wystawy fotografiki mają już swoją ustaloną renomę a udział w nich biorą także fotograficy zawodowi. Tym razem temat wystawy związany jest z Dniami Tarnowa – „Człowiek–Praca–Sztuka”.

Realizatorzy:

Prezydium MRN Wydział Kultury
Klub Fotografiki PTTK

6. WEHIKUŁ TARNOWSKI

19–21.VI.

Rynek, place miejskie, ulice

Występy orkiestr dętych, kapel i zespołów muzycznych na wozach konnych specjalnie przygotowanych na Dni Tarnowa.

Realizatorzy:

Dom Kultury „Tamel”
Dom Kultury ZMT

7. TARNOWSKIE SPOTKANIA LITERACKIE.

20–21.VI.

Domy Kultury: Zakładów Azotowych, Fabryki Silników Elektrycznych „Tamel”, Nledomickich Zakładów Celulozy, Międzyspółdzielni „Zachęta”.

Udział biorą znani pisarze i publicyści związani z Tarnowem. W programie: zwiedzanie zakładów pracy, spotkania z czytelnikami oraz seminarium poświęcone działalności tarnowskiego Klubu Literackiego.

Realizatorzy:

Klub Literacki
i Zakładowe Domy Kultury

Ulica Wielkie Schody powstała w XIX w. na miejscu dawnej furty miejskiej. Pośrodku pasażu widoczna jest rzeźba dłuta Henryka Hochmana z 1935 r. przedstawiająca męską głowę i herb miasta

Fot. L. Röhrenschof

8. PREMIERA SZTUKI A. FREDRY „GWALTU CO SIĘ
DZIEJE”.

20.VI. godz. 19.00

Realizator:

Państwowy Teatr Ziemi Krakowskiej
im. L. Solskiego

9. MIĘDZYKRAJOWY TURNIEJ PIŁKI RĘCZNEJ

14.-21.VI.

Boisko MDK

Realizator:

Młodzieżowy Dom Kultury

Zamknięcie „DNI TARNOWA”

21.VI.

Amfiteatr letni DK FSE „Tamel”
Park Kultury i Wypoczynku

Uroczyste zakończenie „Dni Tarnowa”. Godz. 19.00 –
rozdanie nagród laureatom I Festiwalu Folkloru Ziemi
Nizinnych.

Złaz turystryczny

godz. 20.00

Pokaz ogni sztucznych

godz. 21.00

✱ SZCZEGÓŁY I INNE IMPREZY W AFISZACH ✱

KAŻDY OBYWATEL
ZIEMI TARNOWSKIEJ
CZŁONKIEM TPZT

Wydawca

TOWARZYSTWO
PRZYJACIÓŁ
ZIEMI
TARNOWSKIEJ

Opracowanie graficzne

Krystyna Baniowska-Stąsiek

Zakład Graficzny w Tarnowie
Zam. 1487-70 2.000 D-22-740

CENA zł 3,-

Widok z okna ratusza na tarnowski rynek
Fot. L. Röhrenschof